

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøcenter Ribe

Direktion
J.nr. 001-00838
Ref. Ivrla/jobfr
Den 3. marts 2010

Den 11. Trilaterale Regeringskonference om Vadehavets beskyttelse 17.-19. marts 2010

1. Indledning

Det Trilaterale Vadehavssamarbejde mellem Tyskland, Nederlandene og Danmark blev indgået i 1982. På invitation fra den tyske miljøminister afholdes Den 11. regeringskonference om Vadehavet den 17. – 19. marts 2010 på den tyske ø Sild.

Det overordnede mål med konferencen er at forny de overordnede rammer for samarbejdet og sætte mål og rammer for samarbejdet for perioden 2010 – 2013.

I dette notat orienteres nærmere om konferencens formål og indhold samt væsentlige aspekter i de forestående forhandlinger.

2. Nye rammer for samarbejdet

Som opfølgning på en beslutning på den seneste ministerkonference i 2005 forelægges et forslag til ny "fælleserklæring" for samarbejdet, som skal underskrives på konferencen. Den skal afløse den nuværende fra 1982.

Den nye fælleserklæring lægger op til en bredere tilgang til samarbejdet. Beskyttelsen af Vadehavet vil fortsat have en meget høj prioritet, bl.a. med fokus på EU-direktiverne. Hensynet til en bæredygtig anvendelse af området, bevarelse af landskabsværdierne og kulturarven samt klimaændringerne indgår tillige nu. Fælleserklæringen er "ikke retligt bindende" for regeringerne de tre lande, men de politiske beslutninger er i vid udstrækning blevet indarbejdet i de tre lande.

Samtidig med vedtagelsen af den nye fælleserklæring iværksættes en ny organisering indenfor samarbejdet, hvor beslutningstagningen fremover sker på to niveauer:

Det Trilaterale Vadehavsråd skal fremover udgøre det politiske niveau og omfatter de tre landes ansvarlige ministre, som den overordnede politiske ledelse af samarbejdet. Formandskabet går på skift mellem landene for den treårige periode mellem to regeringskonferencer. I perioden 2010-13 varetages formandskabet af den danske miljøminister.

Den Trilaterale Vadehavsbestyrelse skal fremover varetage den administrative gennemførelse af samarbejdet. Den skal omfatte de tre landes delegationer med hver fire deltagere. Desuden indgår fire rådgivere med ekspertise og relevans for samarbejdet. To udpeges af de "grønne" NGO'er og to udpeges af det såkaldte Vadehavsforum (samarbejdsorgan af myndigheder, grønne organisationer og erhvervsorganisationer omkring Vadehavet).

Bestyrelsen skal sikre gennemførelsen af de politiske beslutninger og den fælles strategi samt være ansvarlig for arbejdet i Det fælles Vadehavssekretariat. I spidsen for bestyrelsen skal stå en uafhængig formand, der indstilles af det respektive formandsland og udnævnes på konferencerne af Vadehavsrådet. I lighed med Rådet varetages formandskabet af Danmark i næste periode.

Dansk holdning

Danmark støtter vedtagelsen af den nye fælleserklæring, idet reorganiseringen af det administrative samarbejde vil sikre at samarbejdet kan gennemføres mere effektivt og målrettet. Målene for samarbejdet vil harmonere med den danske regerings målsætning og rammer for Nationalpark Vadehavet. Danmark anser det for relevant, at samarbejdet nu også omhandler klimaændringer og konsekvenserne for Vadehavet.

3. Sild-Deklarationen – Vadehavssamarbejdet 2010-13

Der arbejdes med et udkast til ministerdeklaration (Sild Deklarationen), som skal forhandles færdig på konferencen. Udkastet indeholder flg. hovedtemaer:

- Vadehavet som verdensarvsområde;
- Naturbevarelse og forvaltning (Vadehavsplan);
- Samarbejde om EU-direktiver;
- Bæredygtig udnyttelse af Vadehavet;
- Forvaltning af landskaber og kulturarven;
- Klima, havspejlsstigning og kystbeskyttelse;
- Invasive arter;
- Skibsfart og sejladsikkerhed;
- Internationalt samarbejde.

Regeringen vil have særlig fokus på følgende emner i forhandlingerne på konferencen:

Udpegning som Verdensarvsområde (§§ 3-6)

Den tyske og nederlandske del af Vadehavet (undtaget mindre områder) blev i sommeren 2009 af UNESCO nomineret som verdensarvsområde. Samtidig blev Danmark opfordret til også snarest at indstille sit område af Vadehavet om optagelse på verdensarvslisten.

Det forventes, at de to øvrige lande vil spørge til mulighederne for at Danmark på et tidspunkt kan søge den danske del af Vadehavet udpeget som

verdensarv. Ressortmæssigt hører Verdensarvskonventionen under Kulturministeriet.

Dansk holdning

Regeringen ønsker at beskytte naturværdierne i Vadehavsområdet, hvilket også kommer til udtryk i de udkast til vand- og naturplaner, der netop nu er i forhøring i kommuner og andre myndigheder. Vadehavet står på den danske tentativliste. Miljøministeriet arbejder nu med på oprettelsen af Nationalpark Vadehavet, og ønsker at tage en ting ad gangen. Regeringen lægger vægt på et tæt samspil mellem staten og de berørte kommuner i forbindelse med ansøgninger om optagelse på Verdensarvslisten. Det skyldes, at den efterfølgende beskyttelse af området vil finde sted i et samspil mellem stat og kommuner og inden for rammerne af naturbeskyttelsesloven og kommuneplanerne.

De fire vadehavskommuner gav i deres høringssvar på udkastet til slutdeklaration udtryk for, at fra kommunal side prioriteres oprettelsen af Nationalpark Vadehavet, og det anbefales, at der ikke på nuværende tidspunkt tages skridt til at starte en debat om optagelse på verdensarvslisten.

Naturbevaring og forvaltning (§§ 7-16)

På den 10. Regeringskonference i 2005 blev det besluttet at igangsætte en revidering af Vadehavsplan 1997. Den reviderede Vadehavsplan 2010 foreligger nu til godkendelse på den 11. Regeringskonference.

I udkastet til ministerdeklarationen lægges op til at tiltræde den reviderede Vadehavsplan 2010, samtidig med at der i den danske formandsperiode igangsættes udarbejdelse af en revideret Vadehavsplan.

Dansk holdning

Danmark anser en trilateral vadehavsplan for at være et værdifuldt bidrag til den fortsatte beskyttelse og bæredygtige udnyttelse af Vadehavet; herunder som input til den kommende nationalparkplan for Vadehavet, som forventes udarbejdet i 2011-13.

Danmark anerkender også Tysklands og Nederlandenes behov for en revideret vadehavsplan som led i udpegningen til verdensarvsområde, samt den tyske beslutning om, at planen – sammen med deres nationalparkplaner – udgør Natura 2000 planen for det tyske vadehavsområde.

Danmark er endvidere af den opfattelse, at Vadehavsplan 2010 på en række punkter er en god opdatering af den Vadehavsplanen fra 1997, under indtryk af den faktiske udvikling i Vadehavets miljøtilstand samt de trilaterale og nationale forvaltningstiltag siden 1997. Planen kan imidlertid med fordel udvikles med en mere overordnet strategisk tilgang og perspektivering for området.

Danmark vil derfor kunne tiltræde den reviderede Vadehavsplan og kan ligeledes tilslutte sig, at planen videreudvikles under det kommende danske formandskab i dialog med lokale myndigheder og interesseorganisationer

Skibsfart og sikkerhed til søs (§§ 28-39)

Der lægges i udkast til slutdeklaration op til, at der arbejdes videre med initiativer, der kan forbedre sikkerheden til søs og skibsfartens påvirkning af miljøet i det følsomme farvand i og omkring Vadehavsområdet. I denne forbindelse støttes en række initiativer, som blandt andet skal reducere skibsfartens emissioner.

Der lægges også op til, at bestyrelsen skal drøfte en rapport om evaluering af Particularly Sensitive Sea Area (PSSA) Vadehavet, som er blevet udarbejdet efter beslutning på den sidste regeringskonference, herunder at bestyrelsen i den kommende periode overvejer mulige initiativer ift. at forbedre sikkerheden til søs, hvis der måtte være behov herfor.

Dansk holdning

Generelt støtter man fra dansk side deklarationsudkastets afsnit om sikkerhed til søs m.v.

Sejlads i den danske del af Vadehavet er – i modsætning til den tyske og hollandske del - yderst begrænset og vedrører i øjeblikket først og fremmest sejlads til og fra Esbjerg havn, herunder til betjening af offshoreindustrien i Nordsøen. Danmark støtter, at det belyses, om der er grundlag for at øge sejladssikkerheden i Vadehavet. Danmark lægger vægt på, at dette sker i et samarbejde mellem de respektive myndigheder og efter høring af berørte interesseorganisationer. Danmark finder dog umiddelbart ikke behov for at etablere et trafiksepareringssystem i den danske del af Vadehavet. Endeligt lægges vægt på, at eventuelle nye tiltag er i overensstemmelse med den internationale regulering.